

Torre de l'homenatge

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli històric. Palau dels Pinós
Emplaçament A l'interior del recinte de Palau.

Coordenades:

Latitud: 42.2535
Longitud: 1.86042
UTM Est (X): 405998
UTM Nord (Y): 4678551

Classificació

Número de fitxa 08016-24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval
Segle XIV
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Nivell protecció a les NNSS de Bagà any 1983: 1a (elements a conservar).
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BIC, R-I-51-5193, llei 16/19550625/BOE
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Bagà. Plaça Catalunya, 7. 08695 BAGÀ
Fitxes associades:

[Palau](#)

[Muralls](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Cortés Elía, M^a del Agua
dc., 14/01/2004 - 01:00

Descripció

S'aixeca davant el pati d'armes del palau. És una torre quadrada, de dimensions més reduïdes que les altres, tan d'alçada com de mides de base. Té una portalada d'arc de mig punt adovellat que dona entrada a un pati posterior que comunica amb la torre Sobirana. Per la banda de dintre aquesta porta té llinda formada per tres bigues amb el timpà de pedra, tot i que per fóra és d'arc de mig punt. A través de la mateixa estructura de la torre hi ha un accés obert cap a la pujada de l'Especier a través d'una porta d'arc de mig punt. Només es conserva la part inferior ja que la resta és refeta posteriorment.

Observacions:

Cada portal tenia una sola torre, mai es parla de dues. Entre 1342 i 1394 es treballa en la construcció de les torres. El 1358 trobem les torres de Brocà, Bestorre, Cerdana, Conilleres, Enveig, espasén, Fonoll., Gandesa, Jossana, Malanyeu, BernatMercer, OliverSaig, Pere de l'Olm, Sobirana i Vilella (VILADÉS, 1996). Tot i que surten anomenades tantes torres es creu que tan sols hi haurien set i que agafarien diferents noms: Portella, Malanyeu, Gandesa, Sobirana, Santa Maria, Portalet, Vilella, concentrades als murs de tramuntana i llevant. Al segle XIV sembla que totes les torres eren quadrades ja que en ser fetes amb tàpia no podien ser rodones. Encara resten les bases de la torre Sobirana, del Portalet i la de l'Homenatge. Les torres circulars, la Portella i la Vilella, pertanyen a reformes fetes al segle XV i XVI. Els sistema constructiu era similar al dels murs: la part inferior fins al primer pis era de pedra i la superior amb tàpia amb una alçada d'uns vuit o nou metres. A partir de la meitat el mur s'aprimava. És possible que la porta d'entrada no fos arran de terra, sinó al primer pis, accedint amb una escala de fusta. El nombre de pisos depenia de la seva alçada. Els sostres estaven formats per una jàssera central, bigues i un empostissat. Hi havia espitlleres estretes i verticals per permetre la visibilitat cap a l'exterior, generalment dirigides al portal. La coberta a una vessant amb orientació nord-sud, formada per bigues, una xarxa de boix, un gruix de terra i la fulla igual que els murs. Mapa del nucli antic de Bagà. Diputació de Barcelona, servei cartogràfic. Escala 1:1000.

Història

El Palau es troba a tramuntana del perímetre de l'antiga vila, dominant el nucli antic amb una posició elevada degut al desnivell que ofereix el terreny en decreix cap al riu. Hem de trobar els seus orígens en l'Edat Mitjana, moment en que s'establiren i fundaren la vila els barons de Pinós, que tenien la seva residència al castell ja esmentat al 1234. A l'edat mitjana hi ha diferents notícies històriques sobre el castell: al segle XIV es parla de la Torre Subirana, ubicada a la part alta del recinte emmurallat; al segle XV es parla de la construcció d'un nou escriptori al castell (Serra Vilaró, 1989). A partir del segle XV es comença a anomenar "palau" o "palauet". Segons diferents autors (VILADÉS, 1996; CASCANTE, 2000) l'anomenada "Torre de l'Homenatge" seria el portal d'accés al castell a partir del segle XIV. Durant la guerra dels Segadors l'edifici va ser cremat i al segle XVIII va ser reconstruït primer per Francisco Roset i després pels senyors de Còdol.

Bibliografia

AA.VV. (1985). Catalunya Romànica. Vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana.
CASCANTE, P. (2000). El Palau dels Pinós a Bagà. A Bagadanum. Vol. III. Associació Medieval de Bagà.
Pp. 11- 36) SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols.
Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. VILADÈS, R. (1996). Les muralles de Bagà. Llibres de
l'Àmbit, n° 8. Àmbit de Recerques del Berguedà.

